

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ ปี 2557

ภาพรวมของการดำเนินงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 12,494 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 2,194 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.29 เป็นผลมาจากการขยายตัวของยอดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile ผ่านการขยายช่องทางจัดจำหน่ายให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่มีความหลากหลายได้มากขึ้น อีกทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในภาวะชะลอตัวของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน นอกจากนี้สายธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคมยังคงมีรายได้เติบโตจากการให้บริการลูกค้าระบบเติมเงิน (prepaid) ซึ่งเป็นผลมาจากความสำเร็จในการทำแพ็คเกจ Bundle กับสมาร์ตโฟนของ i-mobile และแบรนด์อื่นๆ รวมถึงการทำการตลาดแบบขายตรง (Direct Marketing) ไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงาน 803 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยที่ 12 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 1.54 จากปี 2556 โดยอัตรากำไรจากการดำเนินงานปรับตัวลดลงร้อยละ 1.47 มาอยู่ที่ร้อยละ 6.47 ในปี 2557 เป็นผลมาจากการปรับตัวลดลงของอัตรากำไรขั้นต้นของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการแข่งขันในตลาดสมาร์ตโฟนภายในประเทศสูงขึ้นกว่าปีก่อน ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2557 รวม 710 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 97 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 11.93 เนื่องจากในปี 2556 บริษัทและบริษัทย่อยได้รับผลประโยชน์จากภาษีเงินได้รอดตัดบัญชี อัตรากำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นร้อยละ 5.69 และร้อยละ 21.93 ลดลงร้อยละ 2.14 และร้อยละ 6.34 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน

ผลการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทย่อย

รายได้จากการขายและบริการ และกำไรขั้นต้น

(หน่วย : ล้านบาท)

	โทรศัพท์เคลื่อนที่		มัลติมีเดีย		การให้บริการโทรคมนาคม		รวม	
	2557	2556	2557	2556	2557	2556	2557	2556
รายได้จากการขายและบริการ	11,321	9,098	749	947	300	194	12,370	10,239
รายได้จากค่าสนับสนุนการขาย	29	19	-	-	-	-	29	19
ต้นทุนขาย	(9,038)	(6,899)	(518)	(651)	(187)	(143)	(9,743)	(7,693)
กำไรขั้นต้น	2,312	2,218	231	296	113	51	2,656	2,565
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่น							(1,806)	(1,714)
รายได้อื่น							94	43
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน							(142)	(78)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล							(83)	(5)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมของบริษัทย่อย							(9)	(4)
กำไรสุทธิ							710	807

สายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการ รวมรายได้ค่าสนับสนุนการขายจากสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ 11,350 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากจากปี 2556 จำนวน 2,233 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.51 จากการขยายตัวของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile โดยมีสัดส่วนการขายโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนในปี 2557 อยู่ที่ร้อยละ 75 ของยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ i-mobile ทั้งหมด ทั้งนี้บริษัทมีกำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น 94 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.25 โดยอัตรากำไรขั้นต้นลดลงจากร้อยละ 24.33 เป็น ร้อยละ 20.37 ในปี 2557

สายธุรกิจมัลติมีเดีย

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจมัลติมีเดียจำนวน 749 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 จำนวน 198 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 20.93 ส่วนใหญ่จากธุรกิจการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร สาระความบันเทิงผ่านทางโทรศัพท์ (BUG1113, BUG1900, BUG2MOBILE) อย่างไรก็ตามรายได้จากธุรกิจให้บริการด้านข้อมูล กิน ดี้มี เทียว (EDT Guide) ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องในปี 2557 โดยบริษัทมีกำไรขั้นต้น 231 ล้านบาท และอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 30.82 ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 31.24 ในปี 2556

สายธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคม

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากสายธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคมในปี 2557 จำนวน 300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นอย่างมากจากปีก่อน จำนวน 106 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.25 จากจำนวนผู้ใช้บริการในระบบเติมเงิน (prepaid subscribers) ที่เพิ่มขึ้นจากการทำแพ็คเกจ Bundle โดยในปี 2557 บริษัทมีกำไรขั้นต้น 113 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 62 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 122.43 และอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 26.12 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 37.66 ในปี 2557

รายได้อื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นรวม 95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.76 ของรายได้รวม เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 52 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 122.07 ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและรายได้ขาดเสยค่าสินค้าจากผู้ผลิต

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่น

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่นรวม 1,806 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2556 จำนวน 92 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.36 โดยส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายทางการตลาด และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการหลังการขายซึ่งเป็นไปตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นในปี 2557

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินรวม 142 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 64 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 81.77 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เพื่อรองรับความต้องการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของรายได้

ภาษีเงินได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รวมจำนวน 83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 78 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1693.11 เนื่องจากในปี 2556 บริษัทและบริษัทย่อยได้รับผลประโยชน์จากภาษีเงินได้รอดตัดบัญชี

ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 10,638 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 3,355 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.08 ส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือซึ่งเพิ่มขึ้นตามยอดขายของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2557 ทั้งนี้สัดส่วนลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือคิดเป็นร้อยละ 55.84 และ ร้อยละ 23.65 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 1,302 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 251 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.94 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.24 ของสินทรัพย์รวม โดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของอุปกรณ์คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลงจากร้อยละ 12.63 ในปี 2556 มาเป็นร้อยละ 7.93 ในปี 2557 ทั้งนี้เป็นผลมาจากอัตรากำไรขั้นต้นที่ลดลงและการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือตามยอดขายของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เพิ่มสูงขึ้น

ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้าสุทธิ 5,941 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 2,289 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.68 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระและลูกหนี้การค้าค้างชำระไม่เกิน 6 เดือนของสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 140 วัน จาก 121 วัน ในปี 2556

บริษัทมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากลูกหนี้การค้า โดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งอาศัยประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ และพิจารณาสถานะปัจจุบันของลูกหนี้ค้าง ณ วันที่ในงบดุล

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือสุทธิ 2,516 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 846 ล้านบาท หรือเพิ่มร้อยละ 50.63 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของสินค้าสำเร็จรูปของสายธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อรองรับการขายที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 56 วัน ในปี 2556 เป็น 78 วัน

สำหรับการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวเข้าไปตามนโยบายของบริษัท ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปี 2556 โดยบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ล้าสมัย และเคลื่อนไหวเข้าไปในปี 2557 ลดลง 34 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 570 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 284 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 99.23 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ภาษีซื้อรอเรียกคืน และเงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 1,302 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 251 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.94 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากอุปกรณ์ เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย และค่าความนิยมจากการที่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งซึ่งบริษัทถือหุ้นทางอ้อมอยู่ร้อยละ 50 เข้าซื้อหุ้นสามัญ ของบริษัท สยามสปอร์ต เทเลวิชั่น จำกัด เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2557 โดยคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว ร้อยละ 100

สภาพคล่อง

บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จำนวน 140 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2556 จำนวน 271 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 66.04 โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มา และใช้ไปของเงินสดดังนี้

- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน 2,586 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือตามการเพิ่มขึ้นของรายได้ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี 2557
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 324 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนซื้ออุปกรณ์เพื่อสนับสนุนธุรกิจ การลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย และการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยแห่งใหม่เพื่อการขยายธุรกิจของบริษัท
- เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน 2,631 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมสถาบันการเงินเพื่อรองรับความต้องการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทที่เพิ่มขึ้นในปี 2557

อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทและบริษัทย่อยปรับตัวลดลงจาก 1.54 เท่า เป็น 1.31 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วลดลงจาก 1.03 เท่า เป็น 0.87 เท่า และอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดลดลงจาก (0.03) เท่า เป็น (0.46) เท่า ในปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ

แหล่งที่มาของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 3,420 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 232 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.28 โดยเป็นกำไรสุทธิสำหรับปี 2557 จำนวน 710 ล้านบาท และการจ่ายเงินปันผลในปี 2557 รวมทั้งสิ้น 528 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 เท่ากับ 7,218 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 3,123 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 76.29 ทั้งนี้หนี้สินรวมประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 7,146 ล้านบาท และหนี้สินไม่หมุนเวียน 72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.17 และ 0.68 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของหนี้สินที่สำคัญดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน 5,625 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.92 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 52.87 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2556 จำนวน 3,252 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 137.01
- เจ้าหนี้การค้า และเจ้าหนี้อื่น 1,453 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.12 ของหนี้สินรวม หรือร้อยละ 13.65 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2556 จำนวน 156 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 9.69

จากหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นตามรายละเอียดข้างต้น ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 2.11 เท่า จาก 1.28 เท่าในปี 2556